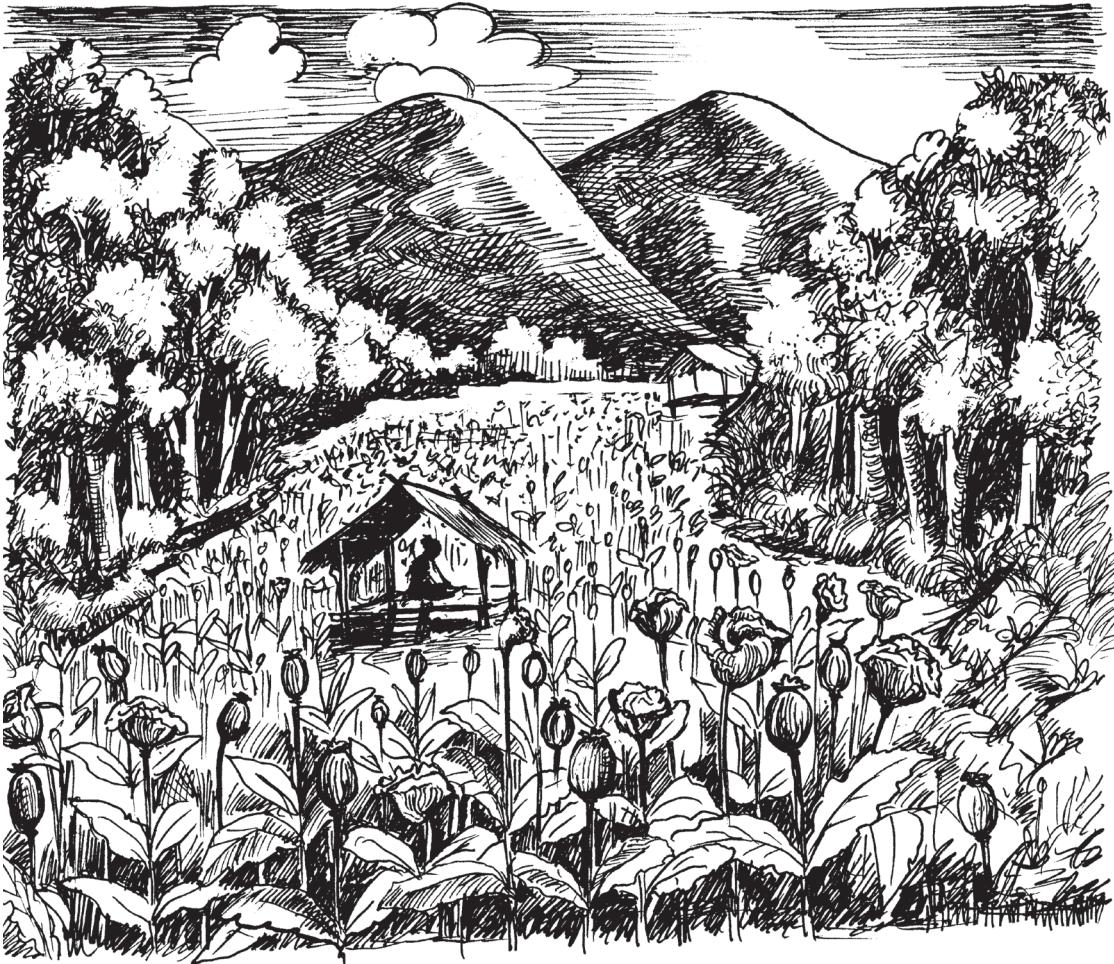

ການຊອກຫາທາງເລືອກໃໝ່ ເພື່ອປ່ຽນແທນ ການປຸກຜົ່ນ

ການລືບລ້າງການປຸກຜົ່ນ, ການຍຸດຕິການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ແລະ ການແກ້ໄຂຄວາມຖຸກຍາກເປັນວຽກງານບຸລິມະສິດລະດັບຊາດ. ໃນປັດຈຸບັນປະເທດລາວໄດ້ຖືກຈັດເປັນປະເທດອັນດັບສາມຂອງໄລກໃນການຜະລິດຜົ່ນ. ໂດຍປະຕິບັດຕາມນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ແລະ ສັນຍາສາກົນ, ລັດຖະບານລາວໄດ້ກຳນົດລືບລ້າງການປຸກຜົ່ນຢ່າງສັ່ນເຊີງໃນປີ 2006. ການປຸກຜົ່ນແມ່ນເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງລະບົບການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່, ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ບູກໂດຍຊັບເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼົງທີ່ເຂົ້າເຖິງຍາກໃນເຂດພາກເໜືອຂອງ ສປປ ລາວ. ຍຸດທະສາດການລືບລ້າງການປຸກຜົ່ນລະດັບຊາດປະກອບດ້ວຍ 3 ວຽກງານຫຼັກດັ່ງນີ້: ການພັດທະນາທາງເລືອກໃໝ່, ການຫຼຸດຜ່ອນການກິນຜົ່ນ, ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ກິດໝາຍ.

ການປູກຝຶ່ນກວມເອົາ 32 ເມືອງ ຫຼື ຫຼາຍກວ່າ 2 ສ່ວນ 3 ຂອງ 47 ເມືອງຫຼຸກຍາກ ທີ່ໄດ້ກຳນົດຢູ່ໃນແຜນງານການ ພູດຜ່ອນຄວາມຫຼຸກຍາກລະດັບຊາດ

ໃນ ສປປ ລາວ, ຜົນຍັງຖືເປັນພິດຫຼັກທີ່ປູກໂດຍຂົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍເພື່ອສ້າງລາຍຮັບ. ຢ່າຜົນແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການ
ດຳລົງຊີວິດ, ເພື່ອຂາຍເອົາເງິນໄປບໍ່ເຂົ້າເຂົ້າ ແລະ ໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນສິ່ງຈຳເປັນຕ່າງໆ. ໃນເຂດທີ່ຍັງບໍ່ມີໂຮງໝໍຜົນຍັງໃຊ້
ເປັນຍາເພື່ອບັນເທົາອາການເຈັດປວດລວມຫຼັງການແກ້ພະຍາດທີ່ອຳນິດ. ນອກຈາກນີ້, ຜົນຍັງນຳໃຊ້ເພື່ອຄວາມລື່ນ
ເລີງ ແລະ ພິທີການປະເພນີ່ຕ່າງໆ, ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍດີທັນນຳໃຊ້ຢ່າງຕໍ່ເນື້ອງ ຈະເຮັດໃຫ້ຕິດຜົນໄດ້, ຊຶ່ງປະເທດລາວ
ໄດ້ຖືກຈັດເປັນປະເທດ ອັນດັບ 2 ຂອງໄລກ ທີ່ມີຄົນຕິດຜົນຫຼາຍ. ການຕິດຜົນ ຍັງມີຜົນກະທິບ, ຊຶ່ງກໍໄຫ້ເກີດບັນຫາ
ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມພາຍໃນຄອບຄົວ ແລະ ຄວາມຫຼຸກຍາກ. ໃນຊຸມຂົນເຂດພູດຜ່ອຍອັດຕາການຕິດຜົນ
ຍັງມີສູງໂດຍສະເພາະແມ່ນກຸ່ມຄົນຊື່ງເປັນກຳລັງແຮງງານຂອງຄອບຄົວ.

ຜົນໄດ້ປູກຢູ່ໃນບາງເຂດທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼັກທີ່ສຸດ ແລະ ເຂົ້າເຕັງຍາກໃນເຂດພາກເໜືອຂອງສປປ.ລາວ. ຂີ່ເຂດດັ່ງ
ກ່າວນັ້ນສ່ວນໃຫ້ຍັງແມ່ນເຂດທີ່ມີລະດັບຄວາມຫຼຸກຍາກສູງ, ຂາດພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ
ການກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ, ທີ່ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາ: ບັນດາບັນເທົ່າມັນຍັງບໍ່ມີເສັ້ນທາງ, ຖ້າຢາກເຂົ້າໄປເຖິງ
ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເວລາຍ່າງເປັນມື້, ພວກເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບການບໍລິການທາງດ້ານສຸຂະພາບ, ການສຶກສາ, ນັ້ສະອາດ,
ຍັງມີຫຼາຍຄອບຄົວ ບໍ່ສາມາດເຂົ້າໃຈພາສາລາວ, ຜູ້
ຍົງເຮັດວຽກໜັກ, ເຂົ້າບໍ່ກຸ່ມກິນຫຼາຍກວ່າ 4 ເດືອນ
ໃນ 1 ປີ, ແລະ ສັດລົງຍັງເປັນພະຍາດ ແລະ ບໍ່ມີລະ
ບົບການລັງທຶນທີ່ດີ.

ຢຸດທະສາດການພັດທະນາທາງເລືອກໃໝ່

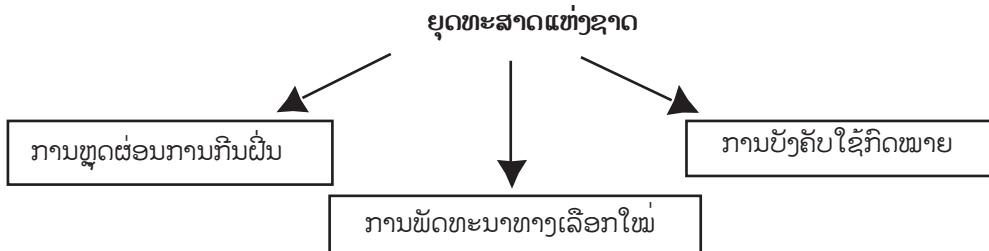
ໃນປີ 1994 ແຜນງານປາບປາມຢາເສບຕິດລະດັບຊາດ
ໄດ້ວາງຮູບແບບການປະຕິບັດງານຂອງຕົນ ເພື່ອກ້າວ
ໄປສູການລົບລ້າງການປູກຜົນ ໂດຍເລິ່ງໃສ່ພັດທະນາ
ທາງເລືອກໃໝ່. ແຜນງານລະດັບຊາດວ່າດ້ວຍການ
ພູດຜ່ອນ ແລະ ກ້າວໄປສູ່ການລົບລ້າງການປູກຜົນ ໃນ
ສປປ ລາວ ໄດ້ກຳນົດອອກໃນປີ 1999 ທັງນີ້ແມ່ນອີງ

ຕາມຂໍຕົກລົງລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ສປປ.ລາວ ແລະ ຄະນະກຳມະການລະຫວ່າງຊາດ ວ່າດ້ວຍການປາບປາມຢາ
ເສບຕິດ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍລົບລ້າງການປູກຜົນໃນຂ່ວງເວລາ 6 ປີ ປະສົມປະສານກັບແຜນງານການພັດທະນາຊີ່ນ
ນະບິດໃນເຂດເມືອງທີ່ມີການປູກຜົນຫຼາຍ (UNODC 2000).

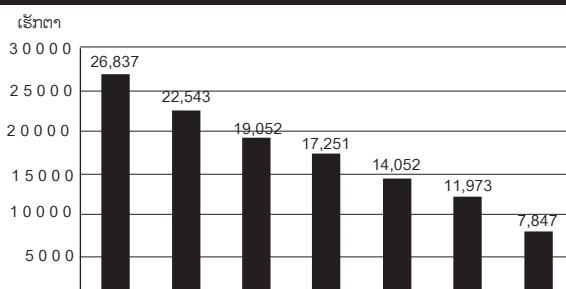
ໃນໄລຍະຜ່ານມາໄດ້ມີການພັດທະນາຮູບແບບ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີຫຼາຍຢ່າງ ເພື່ອການປັບປຸງໂຄງສ້າງທາງດ້ານເສດ
ຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ການສ້າງເສັ້ນທາງເຂົ້າຫາຊຸມຊົນ, ການສ້າງເງື່ອນໄຂທາງດ້ານ ການສຶກສາ ແລະ ສາຫາລະ
ນະສຸກ ແລະ ລະບົບນຳສະອາດ. ບັນດາເຕັກໂນໂລຢີ ທີ່ເໝາະສົມເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ
ແລະ ການສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ, ຊຶ່ງວຽກງານດັ່ງກ່າວນີ້ຄວນສືບຕໍ່ປະຕິບັດໃນຕໍ່ໜ້າຕົ້ມອີກ.

ຢູ່ທະສາດແຫ່ງຊາດ ໄດ້ເລີ່ມໃສ່ລົບລ້າງການປຸກເປັນໂດຍກຳນົດອອກເປັນ 3 ຫ້າວຽກຫຼັກ ດັ່ງນີ້

- ภาระพัฒนาทางเลือกใหม่ที่มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก
 - ภาระพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เช่น ถนน ทางรถไฟ และอุปกรณ์การผลิต
 - ภาระสนับสนุนสังคม เช่น การศึกษา สาธารณูปโภค และสุขภาพ

ການປັບປຸງຄົນໃນ ສປປ ລາວ

ໃນປີ 1998 ໄດ້ມີເນື້ອທີ່ບູກຝຶ່ນຢູ່ລາວ
26,837 ເຮັກຕາ. ມາຮອດ ປີ 2003,
ຍົອນຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຂອງລັດຖະບານ,
ເນື້ອທີ່ບູກຝຶ່ນ ໄດ້ຫຼຸດລົງເປັນ 11,973
ເຮັກຕາ. ໃນນີ້ມີເນື້ອທີ່ທີ່ໄດ້ເກັບກ່ຽວຕົວ
ຈິງພຽງແຕ່ 7,847 ເຮັກຕາເທົ່ານັ້ນ. ນີ້
ມັນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ການຫຼຸດລົງເຖິງ
70% ໃນຊ່ວງເວລາ 6 ປີ.ຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າ
ການລືບລົງການບູກຝຶ່ນຈະສຳເລັດຜົນ
ໄດ້ ກໍ່ຕໍ່ເນື້ອມີການພັດທະນາທາງເລືອກ
ໃໝ່ທີ່ໃຊ້ ແລະ ການເຂົ້າໃປຊ່ວຍເນື້ອຫຼຸດ
ຜ່ອນການກິນຜົນ.

ວິທີການ

ວິທີການວາງແຜນການຜະລິດຕິພັນກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ຖືວ່າເປັນບົດຮຽນທີ່ດີອັນນຶ່ງໃນຜ່ານມາ, ແກ່ນທີ່ຈະສຸມໃສ່ແຕ່ປະລິມານຜົນຜະລິດແຕ່ຫຼັງຢ່າງດູວ. ບາງໂຄງການໄດ້ສົ່ງເສີມການປຸກພິດເພື່ອຂາຍເປັນສິນຄ້າໂດຍບໍ່ໄດ້ລົງສາເຖິງຫ່າແຮງການຕະຫຼາດ ແລະ ລາຍນີ້ສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນເພື່ອຫາໄອກາດການສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານ. ໂຄງການການພັດທະນາທາງເລືອກໃໝ່ໄດ້ພະຍາຍາມສະເໜີ ແລະ ບໍລິການສິນເຊື້ອຂະໜາດນອຍ, ຊຶ້ງເຫັນວ່າໄດ້ຮັບຜົນດີສິນຄວນທັງຫຼຸບແບບອື່ນໆ.

ກອງທີ່ນີ້ມີວຸນຂອງບ້ານໄດ້ມີການຄຸ້ມຄອງໂດຍຊຸມຊົນ,ຊື່ບາງກໍລະນີກໍ່ຈະບໍ່ອີງໃສ່ແຕ່ເງິນສິດຢ່າງດູວ, ແຕ່ເປັນການຈ່າຍຄືນເປັນວັດຖຸ ເພື່ອຂະຫຍາຍໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວອື່ນໆນັ້ນເຫັນວ່າໄດ້ຮັບຜົນດີໂດຍສະເພາະໃນເຂດທ່າງໄກສອກຫຼືກ.

ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ການປະສົມປະສານກັນລະຫວ່າງນະໂຍບາຍຂອງລັດ, ວິທະຍາສາດເຫັນໄວ້ໂລຊີ, ການລົງທຶນ ແລະ ການເງິນເຊົ້າໃນການເສີມຂະຫຍາຍສັ່ງທີ່ທ້ອງຖິ່ນເຮັດໄດ້ ແລະ ເພີ່ມພູນຂັບສິນທີ່ເຂົາເຈົ້າມີ. ສັ່ງສຳຄັນອີກຢ່າງນິ້ງ ຄືຕ້ອງໄດ້ຕໍ່ເນີນການກັບທັງລະບົບການເກົ່າລົງຊີວິດ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ມີຜົນກະທິບຕໍ່ລະບົບດັ່ງກ່າວໃນລະດັບມະຫາພາກ. ການພັດທະນາຄົນແບບຍືນຍົງ ແມ່ນການເສີມຂະຫຍາຍທາງເລືອກຂອງຄົນ, ໂດຍສະເພາະການກ້າວໄປ ສູ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີ, ໄດ້ຮັບການສຶກສາດີ, ແລະ ມີມາດຖານການດຳລົງຊີວິດຢູ່ຢ່າງສັນຕິ, ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃນ ຕົນເອງ ແລະ ນັບຖືຜູ້ຕື່ນເປັນຕົ້ນ.

ໃນປີ 2003, ມີ 6 ຕົວເມືອງໄດ້ປະກາດລືບລ້າງການປູກຜົນ, ໃນນັ້ນລວມມີເມືອງແບ່ງ, ແຂວງອຸດົມໄຂ, ຂຶ້ງເປັນເຂດໂຄງການພັດທະນາທາງເລືອກໃໝ່ດໍາເນີນການໃນຊ່ວງປີ 1999-2001. ໃນເມືອງແບ່ງ, ຍຸດທະສາດການປູກພິດແມ່ນມີເບົາໝາຍເພື່ອຊົດເຊີຍລາຍຮັບທີ່ເລີຍໄດ້ຈາກການປູກຜົນ, ຂຶ້ງໃນນັ້ນລວມມີການຍົກຜະລິດຕະພາບເຂົ້າ ແລະ ສາລີ, ນຳໃຊ້ບິດຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການເພື່ອປ້ອງກັນພະຍາດສັດ ແລະ ເພີ່ມປະລິມານການລົງໝູ. ຫຼັງຈາກນັ້ນປະຊາຊົນໄດ້ຂາຍໝູໃຫ້ກັບພໍຄັກທີ່ມາຊື່ຢູ່ກັບບັນນາເລີຍ, ຫັງນີ້ຍ້ອນໄດ້ສັງເສັນທາງໃໝ່ເຂົ້າເຖິງບັນ. ໃນທີ່ສຸດຊາວບັນໄດ້ລາຍງານວ່າລາຍໄດ້ທີ່ເຂົ້າເຈົ້າໄດ້ຮັບໃນປັດຈຸບັນ ມີມູນຄ່າເທົ່າທຽມຮັບທີ່ໄດ້ຈາກການຂາຍງົງ ຫຼື ຄວາຍນ້ອຍ 1 ໂຕ, ເຂົ້າ 1 ໂຕນ, ພູ ຈຳນວນນີ້ງ, ແບ 5 ໂຕ ຫຼື ຜ້າໃໝ່ 2 ຜື້ນ. (ບຸນ ຫວັດ 2003)

ຜົນການສຳຫຼວດລະດັບຊາດປະຈຳປີ, ໃນປີ 2003
ຂຶ້ນໃຫ້ເຫັນວ່າ:

ປະມານ 46% ឬ 92 ໂດລាខອງລាយរែបសម្រេច
គុណភាព (205 ໂដលា) មេន្តិតាមទាក់ទងការងារខាយ
ជីវិត (UNODC 2003). តាំងវង់ពិនិត្យថ្លែរវាទីទាំង
មិញ្ញុនត្រូវបានរៀបចំឡើងវាទីទាំងមិញ្ញុន
គុណភាព 1 ពួក, ខ្លឹម 1 ពួក, ឃុំ តាំងវង់ពិនិត្យ,
ឱក 5 ពួក និង 2 ឱក. (បុរិយាណ 2003)

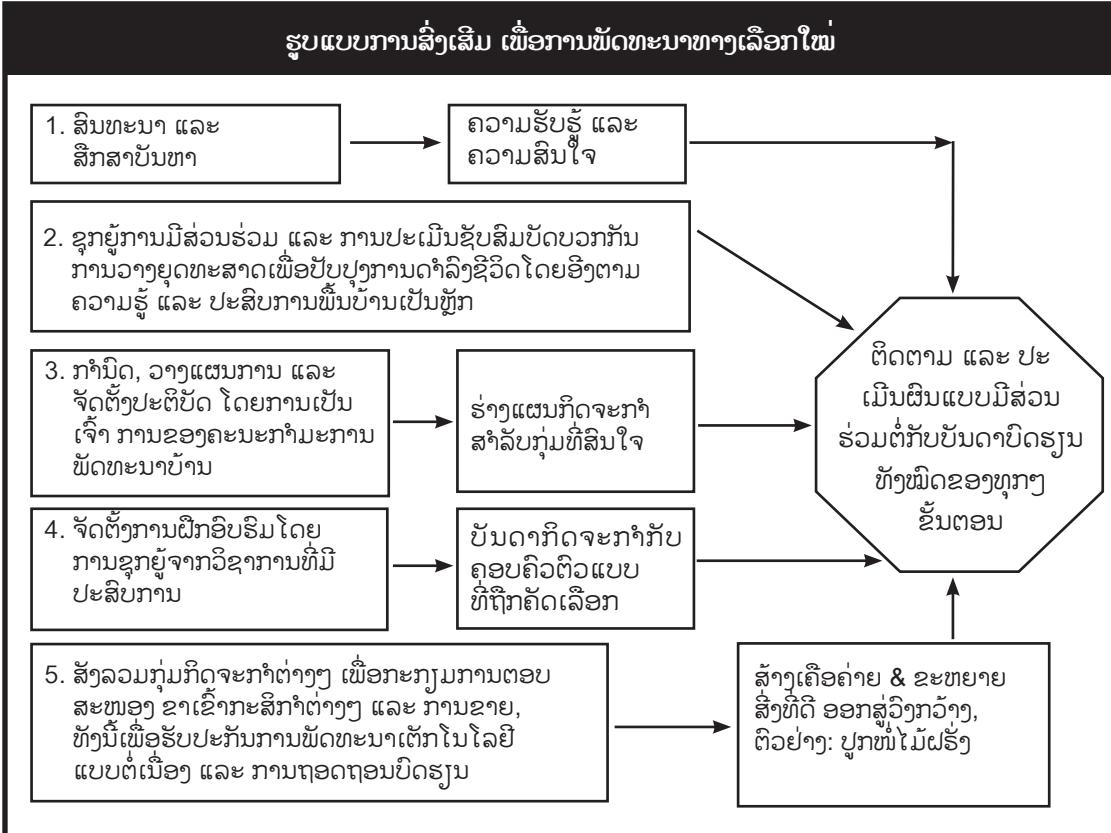

บิดหูน้ำที่ได้รับจากโครงการพัฒนาท่าฯเลือกใช้

- ຢືນສູງຄວາມສໍາຄັນຂອງງຽກງານບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ. ຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຮັດວຽກງານຮ່ວມກັບກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສືນໃຈ, ແກນທີ່ຈະສຸມໃສ່ເປັນສະເພາະຄອບຄົວ.(ຊູກຍຸການສິ່ງເສີມເປັນກຸ່ມ ແລະ ຈັດຕັ້ງການຝຶກອົບຮົມເພື່ອສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈໃນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ຍິງ. ຜູ້ຍິງສ່ວນໃຫຍ່ຈະມັກຂຶ້ອຍຖ້າເຮັດວຽກງານແບບເປັນບຸກຄົນກັບພະນັກງານໂຄງການຜູ້ຊາຍ, ແຕ່ວ່າຖ້າເຮັດວຽກງານແບບເປັນກຸ່ມແມ່ນບໍ່ມີບັນຫາຫຍ້ງ, ບຸນທັດ 2003).
 - ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ພາກສ່ວນ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນການບ້ອງກັນ ແລະ ປາບປາມຢາເສດຕິດ.
 - ຮັບປະກັນການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນເພື່ອເປັນເຈົ້າການໃນການຄຸມຄອງສິ່ງກ່າວ໌ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕ່າງໆ
 - ປັບປຸງແບບແຜນການດໍາລົງຊີວິດ ໂດຍອີງໃສ່ລະພາບການເປັນຢູ່ຕົວຈົງໃນປັດຈຸບັນເປັນຫຼັກ, ແກນທີ່ຈະນຳສະເໜີແຕ່ສິ່ງໃໝ່.
 - ນຳໃຊ້ຮູບແບບເປັນໄປຕາມກົນໄວການຕະຫຼາດ, ແກນທີ່ຈະສຸມໃສ່ແຕ່ປະລິມານຜົນຜະລິດພຽງຢ່າງດຽວ.
 - ການສ້າງທະນາຄານເຂົ້າ ແລະ ທະນາຄານສັດຈະໄດ້ຜົນດີກວ່າການເຮັດສິນເຊື່ອຂະໜາດນ້ອຍເປັນເງິນສິດ.

ການສະນັບສະໜູນການນຳໃຊ້ການ
ສົ່ງເສີມແບບເປັນກຸ່ມ ແລະ ວິທີການ
ຜົກລົບຮົມ ແມ່ນເປັນຮູບການໜີ້ທີ່
ຈະຮັບປະກັນການເຂົ້າຂອງແມ່ຍິງດີ
ທີ່ສຸດ. ເພາະວ່າແມ່ຍິງຖ້າເຮັດວຽກ
ກັບພະນັກງານໂຄງການ, ໂດຍສະ
ເພາະກັບພະນັກງານຜູ້ຊາຍຕ່າງໆທຶນ
ແບບສ່ວນຕົວແລ້ວມັກຈະມີຄວາມ
ໝັກອາຍ. ຖ້າເຮັດວຽກເປັນກຸ່ມຈະບໍ່
ມີບັນຫາ. (ບຸນຫວາດ 2003b)

ສະຫຼຸບ

ທັງໝົດຂ່າງເທິງນັ້ນມັນບໍ່ແມ່ນດຳເນີນໄປພຽງບາດກ້າວດັງວະຈະສຳເລັດ. ມັນຕ້ອງປະກອບມີຫຼາຍທາງເລືອກກາງ ດ້ວຍເສດຖະກິດ ແລະ ບັນດາໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ ເຂົ້າມາຂ່ວຍ, ທັງນີ້ເພື່ອຊອກຫາທາງເລືອກອື່ນທີ່ອາດດີ ກວ່າ. ຍ້ອນແນວນັ້ນເພື່ອຢາກປະສິບຜົນສຳເລັດມັນຕ້ອງໃຊ້ເວລາ, ຄວາມເສຍສະຫຼຸບ ແລະ ອົບປະມານ, ແລະ ມັນຕ້ອງການຮູບແບບ ແລະ ເວລາຂັ້ນດິນນານສົມຄວນໃນການປັບປຸງຄວາມອາດສາມາດທ້ອງຖິ່ນໄດ້ອີງໃສ ການຊ່ວຍຕົນເອງ ເພື່ອກ້າວໄປສູ່ການລືບລາງການບູກຟິ່ນ ແລະ ຢຸດເຊົາການກິນຝຶ່ນຕະຫຼອດໄປ ແລະ ການແກ້ໄຂ ຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ.

ເອກະສານອ້າງອີງ:

UNODC. 2000. The Balanced Approach to Opium Elimination in the Lao PDR. UNODC. Vientiane.

Boonwaat, L. 2003. Community Participation in Alternative Development. UNO. Vienna.

Boonwaat, L. 2003b. Gender Mainstreaming in the Balanced Approach to Opium Elimination in the Lao PDR. UNODC. Chiang Rai.

Boonwaat, L. et al. 2003. Report on the Post Project Impact Evaluation of the Beng Project. UNODC. Vientiane.

ລວບລວມໂດຍ:

Leik Boonwaat, leik.boonwaat@unodc.org